

Három Kossuth-díjat hódított el a szegedi orvosi kar

Nyilatkoznak Jancsó, Straub és Ivanovics egyetemi tanárok

Az elmúlt évben a Magyar Kommunista Párt javasolta a Kossuth-díj alapítását, hogy azokat, akik alkottak, akár a kézi munka, a tudomány, vagy a művészet terén s akik az ország ujjaépítésének sikeréhez kiváló egyéni teljesítményeik hozzájárultak, kitüntessék.

Három szegedi tudós is részesült az idei Kossuth-díjban. Felkerestük dr. Kalmár László egyetemi ny. r. tanárt, a természettudományi előkészítő bizottság elnökét s a jelölőbizottság szegedi tagját, mondja el, milyen szempontok érvényesültek a jelölésnél és milyen tudományos munkássággal érdemelte ki a három szegedi tudós a Kossuth-díjat.

Nagyon sok díjazásra alkalmas jelölt között történt a választás — mondja a professzor. — Nehéz volt a jelölőbizottság munkája és az lesz még jövőre is. Az idén a kitüntetett egész élete munkásságát vettük figyelembe. Jövőre a felzárkózás óta elért tudományos eredményt vesszük alapul, azután pedig évről-évre egyéneket a tudományos munkásságát. Az idén sokkal több kiváló tudósunk jött volna számításba, mint ahány díjat szétoszthattunk. Nagydíjakat feleltünk el, hogy valamennyire ki tudjuk elégíteni a legkiválóbbakat.

A pestiek irigyelnek bennünket, szegediek, kiváló orvoskarunkért. Általános volt a vélemény, a szegedi orvosi kar teljes mértékben rászolgált arra, hogy három tagját ilyen nagy kitüntetés érje. Igen nagy megtiszteltetésnek éreztük, hogy benne lehettem abban a bizottságban, amely ilyen nagy embereknek Kossuth-díjat osztott. A nehéz választásban természetesen a szakszempontok érvényesültek.

A professzor kérésünkre rövid ismertetést is ad a Kossuth-díjas szegedi tudósokról.

Dr. Jancsó Miklós, a szegedi egyetem gyógyszeres tanárprofesszora, a legismertebb kutatónk egyike. A kórtan és a szervezet védekező berendezésének összefüggése terén világírri, teljesen eredeti, alapvető megállapításokra tett szert. Új gyógyszereket, így például az azulenol felfedezése és értékelése terén is igen jelentőset alkotott. Jancsó professzor pár helyiségből álló intézete volt egy időben a világ farmakológiai kutatásának központja.

Jancsó professzor tudásánál csak szerénysége nagyobb. Így történhetett meg, hogy a kiváló tudós intézete tudományos célokra mindössze havi 180 forint állami támogatást kapott. Ennek — véleményünk szerint — részben az is oka, hogy

az állami támogatásnak az egyes intézetek között való felosztása az egyetem autonómia van bízva, az pedig nem akar különbséget tenni a kiváló tudományos munkát kifejtő és csak éppen vegetáló intézetek között.

Annál jelentősebb, hogy ilyen nehéz körülmények között is világhírt szerzett kutatásaival, amit a Kossuth-díjjal jutalmaztak.

Teljesen váratlanul ért a kitüntetés — mondja Jancsó professzor. Gyönyörű dolog, hogy a tudósokat így megbecsüli a magyar nép kormánya. Most már a tudományt is meg kell becsülni — céloz a havi 180 forint támogatásra. Ebből az összegből szerezem be a kísérleti állatokat, táplálékukat, az anyagot, műszereket, dologi kiadásokat fedezek belőle és tudományos folyóiratokat kellene beszerezni. A baj eddig az volt, hogy mindent magunknak kellett megszerezniünk s ez felémésztette energiánkat. Praktikus munkákat végeztem gyárak részére, hogy tudományos kutatásaimat folytathassam. Remélem és bízok benne, hogy a hároméves terv során ezeket az alapvető bajokat is orvosolni fogják. Felemelő érzés volt egy ilyen ünnepségen együtt látni a bányászokat, tudósokat, munkásokat, művészeket, parasztokat. Mindez a munka megbecsülését jelenti, legyen az fizikai, vagy tudományos munkásság. Igen jól esett a szegedi gyufagyár dolgozóinak távirati gratulációja is. A felvilágosult, önfutatos munkásság elismerését jelenti a tudománnyal szemben, ami nagy mértékben elősegíti és

összhangba hozza a dolgozók táborát.

Dr. Straub Bruno — folytatja Kalmár professzor az ismertetést — a szegedi egyetem biokémiai professzora. Szent-Györgyi Albert felfedezésében (az izomösszehúzás mechanizmusa, a C-vitamin és P factor kémiai felépítése és hatásának tanulmányozása, a véralvadás mechanizmusának vizsgálata) igen tevékenyen és jelentősen vett részt. Ő izolálta először az aktív izomösszehúzás hatóanyagát és ezzel Szent-Györgyi professzor megállapításának bizonyításában alapvető munkát végzett.

Megkérdeztük Straub professzort, milyen fejlődési lehetőséget lát a tudományos kutatás terén a Kossuth-díj alapításával?

A tudományos kutatói pályára — mondotta Straub professzor — a multban olyan kevés volt jutalmazva, hogy sokakat eltérített a munkától. Hogy az erkölcsi sikeren kívül most ilyen díjak léteznek, kétségkívül hozzájárul ahhoz, hogy nagyobb kedvre serkentse a kutatókat. Biztos vagyok benne — írta az MKP Végrehajtó Bizottságának —, hogy nemcsak azok számára, akik Kossuth-díjjal részesültek, hanem minden tudományos kutató számára rendkívül nagy jelentőségű a Kossuth-díj, amellyel a haladó ma-

gyar kormány a munkában elért eredményeket elismeri. Eppen ezért hálásan köszönöm a Magyar Kommunista Pártnak ezt az akciót, valamint azt az elismerést és remélem, hogy az ország további haladásában és felemelkedésében munkámmal a jövőben fokozottabb mértékben tudok résztvenni.

A harmadik kitüntetett dr. Ivanovics György, a szegedi egyetemen a kórtan professzora. A kémiai gyógyszerek hatásmechanizmusának elméletével kapcsolatban nagyértékű, világosra fejt és méltatott megfigyeléseket, valamint a baktériumok tokiányagának kémiai azonosítására terén végzett nagyjelentőségű kutatásaiért részesült a Kossuth-díjban.

Ivanovics professzornál az iránt érdeklődtünk, mennyiben befolyásolja kutatásait a Kossuth-díj elnyerése és mik a jövő tervei?

A Kossuth-díj elnyerése nem befolyásolja eddigi elméleti munkáját — válaszolta a professzor — hiszen ez végeredményben kitüntetés, ami az eddigi munkám elismerése volt és további, még fokozottabb ösztönzést nyújt arra, hogy az elméleti pályát, amennyiben idom és lehetőségeim megengedik, jobban kihasználjam.

A magyar demokrácia a Kossuth-díj megteremtésével méltó elismeréssel adózik az ország ujjaépítése és a nemzet felemelkedése terén kiváló alkotókkal szemben. A magasabb munkatelmény, amelyet a Kossuth-díj jutalmaz, adja meg a legnagyobb feladatot az ország felemelkedésének és haladásának.

1. terv — 3 év

Kemény munka, lágy kenyér

Szeged kisiparosága is az egység útjára lép

Az elmúlt hetek eseményei új és döntő változást hoztak a dolgozó magyar kézművesipar életében. Budapesten és az ország több részében sikerült az iparosok sorait megtisztítani az árulóktól, a gáncsvetőkötől, az úgynevezett »harmadik ut« ellenforradalmi ügynökeiktől, akik sokszor nyílt, de még többször földalatti aknamunkájukkal veszélyeztették a kisipari termelés nyugodt és eredményes rendjét. Ennek a munkának volt a gyümölcse, hogy Szegeden a hazarülő Bárkányi választotta meg az iparistület elnökének.

A demokratikus és öntudatos kisiparoság azonban megunt Szegeden is ezt a játékot, amely érdekeivel és értékeivel folyik és elhatározta, hogy a kiskereskedők példáján okulva megalakítja a szegedi kisiparosok demokratikus egység szervezetét, a KIOSZ-t.

A kisiparoság hagyományai és multja, amelyet a szabadságharc centenárius emlékeinek felújítása még világosabbá és éleesebbé tesz minden dolgozó előtt, arra kötelezi a kézművesipar valamennyi dolgozóját, hogy megalkuvás és érzélgőség nélkül csináljon rendet, alaposan és késedelem nélkül, a saját portáján. Mert nagyon jól tudjuk, ha az érett gyümölcsrel teli kosárba beakarsz egyetlen rossz almát is belekerülni, az megrothasztja és fergessé teheti annak egész tartalmát. Szegeden már a felszabadulást követő időkben is láthattuk, hogy a haladószelemű kisiparosok sorai közé milyen alattomosan furakodtak be azok, akik az első kábulatból magukhoz térve álhírekkel az örök egyenletlenség magvait akarták szétészni közöttük. Csak ezeknek a konkolihintőknek kiebrudalásával teremthet meg az iparosegységnek az a önthetetlen erő vára, ami védelmet és biztonságot nyújt majd minden dolgozó számára.

Örömmel üdvözljük haladószelemű és demokratikus iparosainkat, akik felismerték, hogy a kisiparoságnak is felfokozott erővel és sietséggel kell megtennie útját a demokrácia tisztá, szabad, minden dolgozó számára nagy és szép eredményeket jelentő pályáján.

x Pászkahirdetmény. A hitközség közli, hogy az előjegyzett pászkára kg-kint 4 forintot, darára 5 forintot kell március végéig a hitközség pénztáránál utánfizetni. A kiváltásra jogosító utalványokat ezen befizetés ellenében és az előlegutalványok beszállításával adja ki.

— Az Újságróothon hírei: A mára hirdetett hangversenyt Lőrincz Szusza betegsége miatt április 11-re halasztották.

x Mielőtt Husvétra cipőt venne, nézze meg Prungel és Berkovits olcsó árait. Széchenyi-tér 8.

x Petróleumpótló jegy nélkül Markovics műszaki üzletben, Tisza Lajos-körut 44.

— Felhívjuk Szeged város közönségét, hogy a centenárius ünnepek, a szabadtéri játékok és délkelet-európai vásár tartására Szegedre érkező külföldi, belföldi vendégek elszállásolására szobákat, fekvőhelyeket megfelelő díjazás ellenében ajánljon fel. Jelentkezni lehet a Délmagyarország kiadóhivatalában is.

— Felhívás. A TIOSZ Garami Ernő tanoncotthon igazgatósága közli, hogy az otthonban felvételre jelentkezhetnek szegénysorsú, árva, soksalados szülők gyermekei. Bővebb felvilágosítást az otthon igazgatósága ad, Vársárhelyi-sugárut 2. sz. alatt.

Rádió

ALLANDÓ MÜSORSZAMOK:

BUDAPEST I. 6.30: Falurádió. 6.45: Reggeli torna. 7.00: Hírek, műsorismertetés. 7.20: Az áttelepítési kormánybizottság közleményei. 10.00: Hírek. 12: Harangszó. Hírek. 14.00: Hírek. 15.15: Rádióiskola. 15.55: Műsorismertetés. 17.00: Hírek. 20: Hírek, sport hírek. 21.50: Hírek és krónika orosz nyelven. 22.00: Hírek, mit halunk holnap? 0.10 Hírek és krónika angolul. — 0.20: Hírek és krónika franciául.

Vasárnap, március 21.

BUDAPEST I. 7.00: Reggeli zene. 8.00: Hírek, műsorismertetés. 8.20: Két Monteverdi madrigál. 8.30: Akom Lajos orgonája. 9.00: Görög katolikus istentisztelet a Rózsák-téri templomból. 10.00: Evangélikus istentisztelet és avató ünnepség a Bécsikapu-téri templomból. — 11.15: Friedrich Wildgans klarinétózika, Petri Endre zongorázik. 11.45: Dvorzsák: I. szláv rapszódia. 12.15: Anyák öt perce. 12.20: A Bazilika kórus énekel. 12.40: Zengő gondolat. — 13.10: Tabányi Mihály Pinocchio együttese. 14.10: Hangle-

Hétfő, március 22.

BUDAPEST I. 7.20: Reggeli zene. 8.00: Háztartási tanácsadó. 8.15: Heti zenés kalendárium. 9.00: Délelőti muzsika. 9.55: Áttelepítési Kormánybizottság közleményei. 12.15: Kalandozások a zenetörténetben. 13.00: Régi magyar gyümölcskertészetünk. 13.20: Kalandozások a zenetörténetben folytatás. 14.10: A hároméves terv szolgálatában. 14.30: Grieg és Bizet műveiből. 16.00: A Schola Regia kórus énekel. 16.40: Petőfi kora. 17.00: A Hadifogoly Híradó rádióközleményei. 17.15 A Vöröskereszt közleményei. — 18.00: Szív küldi szívnek szívesen. 18.30: Magyar Enciklopédia. 19.00: Könyv zene. 19.30: A Falu Hangja. 20.30: Magyar muzsika. 21.30: Hangos Híradó. 22.25: Dalot az újvilág. 22.55: A Hadifogoly Híradó rádióközleményei. 23.00: Operarészletek.

BUDAPEST II. 17.00: Otórai tea. 18.00: Női szemmel... női fülnék. 18.25: A házi-együttes játszik. 19.20: Honegger: Szimfónia vonósnézekara. 19.45: Közellátási negyedóra. 20.00: Az Allatorvosok Szakszervezetének műsora. 20.15: Mendelssohn: Szentivánéji álom. 20.30: A Rádió szabadegyeteme. 21.15: Mit történik a világgazdaságban? — 21.30: Táncemlékek. 22.30: Bartók: Vonósnégyes.

Gyógyszertárak Drogériák figyelem!

96 %-os FINOMSZESZ kicsinyben és nagyban kapható HARACSI MIHÁLY szeszereskedőnél, Szeged, Vadász-utca 2a.

(Bevaros Moz)

Ma vasárnap utoljára a nagy világvárosi műsor!

Láthatatlan pofonok

Ujabb botrányok a tulvilágon. A legmulatságosabb vígjáték. A főszerepekben:

CONSTANZE BENNET és ROLAND JOUNG.

Ezt megelőzi az eddig láthatott akrobatikus számok csúcspontja.

4 BARTONELLI

a repülő ördögök. Soha nem látott mutatványokkal a 3-as nyujtón.

Hétfőtől szerdáig közki-vánatra visszahozzuk, hogy mindenki láthassa a szezon legkülönlegesebb filmjét, a

Hét hold madonnája

Híves vagy szerető. Egy ragyogó asszony tragédiája. Főszereplők:

PHYLLIS CHALWERT, TEWART GRANGER.

Azonkívül: a 4 BARTONELLI, A REPÜLŐ ÖRDÖGÖK

Soha nem látott bravurok a levegőben és a háromszoros nyujtón!

HIRADÓ.

Előadások: fél 4, fél 6, fél 8. Pénztár délelőtti 11—12 és az előadás előtt félórával.

Dolgozók Színházának műsora:

Márc. 21-én, vasárnap 3 órakor: Március 24-én, szerdán 7-kor:

Titanic keringő. Arany meg az asszony és a Parasztecsület.

Március 25-én Nagycsütörtökön este 7 órakor:

Szöktetés a szerályból.

A 21, 24 és 25-i fenti előadásokra a dolgozók igen kedvezményes jegyeket kaphatnak a Délmagyarországnál. Március 27-én, szombat 7-kor: Bánk bán, opera D. I. 15. Április 1-én, csütörtökön 7-kor: Madarász, operett D. II. 14.

Jegyek kaphatók, bérletek válthatók a Délmagyarország kiadóhivatalában.

A Szegedi Állami Nemzeti Színház heti műsora:

Vasárnap, 21-én délután 3-kor: Vasárnap, 21-én este 7 órakor: Hétfőn, 22-én este 7 órakor: Kedden, 23-án este 7 órakor: Szerdán, 24-én este 7 órakor:

Titanic keringő. (K. M. bérl.) Mosoly országa. (Bérletsz.) Madarász. (Munkáslőadás.) Bánk bán. (A-bérlet.) Az arany meg az asszony. Parasztecsület. (Bérletsz.) Szöktetés a szerályból. (Bérletsz.)

Csütörtökön, 25-én este 7-kor:

Nincs előadás.

Pénteken, 26-án:

Bánk bán. (D. I. 16.)

Szombaton, 27-én este 7 órakor:

A k's gróf. (Bérletsz.)

Vasárnap, 28-án délután 3-kor:

Madarász. (Bérletsz.)

Vasárnap, 28-án este 7 órakor:

Hétfőn, 29-én délután 3 órakor:

Hétfőn, 29-én este 7 órakor: